

Sahibi ve umum Negriyat Müdürü
hakki tarik us
Basıldığı yer
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

7
MART 1942
CUMARTESİ

Numara: 900 Sene: 3
Tel: 23872 - Posta Kutusu: 214

Bu akşam

Bu Harbin iki Mühim Hâdisesi

Yazan: SADRI ERTEM

HARP nasıl bitecek? ateş daha nerelere kadar uzanacak? Sonu ne olacak? Bunlara henüz cevap vermek mümkün değildir. Fakat bu tahripler yanında bugün harbin zaruretleri, yeni teknik şartlar dünyasınımsı sarıdığını birtakım esasları değiştirdiği gibi gitgide şehirlerin de manzaralarını değiştiriyor. Şimdilik göze çarpan bu iki nokta çok dikkate layıktır.

Avrupanın 18 nci asırdanberi smısı sarıldığı ve başlangıcı itibarıyla daha birçok asırlık köke malik olan bir düşüncesi vardır: Avrupanın büyük sermaye sahibi olan memleketleri fabrikaları, makineleri, ileri teknik her şeyi yalnız Avrupada, kendi büyük merkezlerinde toplamalı!

Avrupanın ticaret sermayedarlığından büyük sanayi hâkimiyetine geçiş Avrupada bu büyük sanayi merkezlerini bir kelimesi ile karakterlendirdi.

Büyük harp ve bugünkü harp bu dâvânın doğurduğu tezatlardan dolayı ortaya çıktı. Hatta o kadar ki Almanya sanayinin yalnız kendi emrinde ve kendi markasını taşımasını istediği için 1939 harbinin tezadı keskinleşti.

Harp, yaman bir tayyare ve motor üstünlüğüne dayanan bir hüviyetle ortaya çıktı.

Şimdi Avrupa 1939 dan evvelki ne hiç benzemeyen bir endüstri haritasına sahiptir.

Birçok yerlerde fabrikalar yıkıldı. Birçok yerlerde söküldü. Ve yerlerini değiştirdi. İngiltere tarihini seyriyi değiştiren kararlar aldı. Cenubi Afrika, Hindistan, Kanada harp sanayi için birer merkez haline aldı.

Hatta İtalyadan zaftedilen Eritre Afrikada harp endüstrisi için bir kale addedilerek planlar hazırlandı. Bu hal İngiliz an'anevi düşüncesinin tamamen aksinedir.

İngiliz kafası kolonide, hattâ açık pazar yerlerinde, endüstri kurulmasını bir türlü anlayamaz. Fakat akim almadığı birçok şeyler gibi bunu da bu harp içinde gördük, daha da görecekiz.

Hindistan, cenubi Afrika, Kanada endüstrisi tayyarenin yarattığı yeni stratejinin bir neticesidir. Tayyare endüstriyi kolonilere, dominyonlara muhacir etti. Almanya için de vaziyet aşağı yukarı böyle inkişaf etti.

Almanya mühim bir kısım sanayini mesafenin kudretine güvenerek taarruz edilemeyecek yerlere nakletti. Bu suretle Almanya kendi hudutları içinde teksif etmek istediği endüstriyi Almanya haricine çıkarmayı göze almıştır.

Diğer taraftan ısgal altındaki Avrupanın bütün fabrikalarını da seferber etmeyi tabii gördüler. Bahar taarruzuna hazırlanan Almanya haricindeki fabrikaları bir silah telâkiki ederek ondan azami istifadeyi temin etmek yeni harbin icaplarından biri haline almıştır. Dünyanın bu yeni endüstri haritası bu harbin bugün tahakkuk etmiş ve başlı başına sosyal ucceler vücuda getirecek bir olaydır. Bundan başka yeni harp taktiği şehirlerin manzarasını da değiştirmeye başlamıştır. Sigmaklarla başlayan bu yeni durum şehirleri toprağa doğru, derinliklere doğru celdip götürecektir.

Devamı 2 nci sayfa

Kılık ve kıyafetimizi harp ekonomisine uyduralım!

Beş ay evvel yaptığımız ankette ileri sürülen fikirleri Amerikada verilen şu karar münasebetiyle bir bere daha hatırlatıyoruz:

Amerikada pantolon kıvrımları, cekeftlerdeki fantazi cepler ve yelekler yasak edildi

BUNDAN dört beş ay evvel gazetemiz harp ihtiyaclarına uyacak, ucuz bir giyim modasının vücuda getirilip getirilemeyeceği hakkında bir anket açmıştı. Bu anket epey sürdü ve Türk münevverleri cevaplarında böyle bir şeyin yapılabileceğini söylediler. Mütefekkirler, artistler, iş adamları bu hususta ittifak ettiler. Gazetemiz bu fikri ileri sürerken elbise ihtiyacı için harice verilen paranın bir gün karışınca top, tüfek, süngü ve tank halinde çıkacağını işaret ettiği gibi, memleketi istihlakı mümkün olduğu kadar kısmak ve harp zaruretleri önünde tutulmuş olmamız mecburiyeti, ne de bir saniye olsun gözünümden uzak tutmamıştır.

Filhalda Türkiye gibi sanayini yeni kurmaya çalışan ve yılda yüzü kırk beş olarak yaptığı istihlal vatanında başına ancak yirmi santim tutan bir memleket, te kumaş tasarrufunun ne derece lüzumlu olduğu üzerinde münakaşaya mahal olmayan bir hakikattir.

Son günlerde Amerikada kabul edilen bir karar bizim düşüncemizin pek haklı bir delil teşkil etmekte ve harp ekonomisi içinde elbisenin rolünü pek açık bir şekilde aydınlatmaktadır.

Amerikada alınan tedbirler yün istihsal eden bir memleket olan Amerika yün istihlakını azaltmak ihtiyacı duyuyor. ve bunun için elbiseye sarf edilen yün miktarını azaltmaya karar veriyor. Şimdilik tasarruf edilecek miktar 25 milyon kilodur.

Amerikanın mecburi kararlarla varmak istediği neticeyi biz başka bir bakımdan mütalea etmek istiyoruz. Bizim yapmaya mecbur olduğumuz tasarruf Amerikanın nazaran bizi daha yakından alâkalandırır. Çünkü biz her şeyi birden yapmak mecburiyetindeyiz, hem hayatı ucuzlatmak, hem harp ihtiyaclarımızı tatmin etmek, hem de milli iktisadiyatımızda bir muvazene kurmak mecburiyetindeyiz. Bu yirmi beş milyon kilo yün harbin icap ettirdiği yeni sahalarda kullanılacaktır.

Amerika bu tasarrufu yapabilmek için pantolon paçalarının kıvrımlarını ve ceketlerin fantazi ceplerini ve yelekleri yedek pantolonları men ediyor. Bu suretle insanların kıdıkları ve kıyafetleri bakımından harp ekonomisine istirake icbar ediyor.

Amerikada tatbik edilen usulün bir harp modası halinde bize geleceğinden şüphe etmiyoruz.

Japonlar Cavadaki müttefik kuvvetleri ikiye böldüler Vaziyet vahim görülüyor

Londra, 7 (A.A.) — B.B.C.

Müttefikler Cavadaki pervasız muhalefetine devam ediyorlar. Japonların devamlı hücumlarından müdafaa kuvvetleri yorgun düşmüştür. Holandalıların Japonları denize dökmek için yaptıkları mukabil taarruz akim kalmıştır.

Japonlar, şimdi Cavaya büyük takviye kuvvetleri çıkarıyorlar. Batavya

Devamı 2 nci sayfa

GAZETEMİZ Pazartesi ve Salı günleri 4 sayfa olarak çıkacak

İNTİKAM

Eski nesil bu eserin şöhretini bilir. Bugün bile bunu, sove seve tekrar okumaktan ve gençlik ve çocukluk zamanlarını tekrar yaşamış bulunmaktan zevk alır.

Eski neslin fevkalâdeliğini takdir ettiği bu muhteşem eseri, bugün yeniden naklettirmiş bulunuyoruz.

Haberin, 11 mart 942 çarşamba günü vermeye başlayacağız

Forma romanlar serisinin birinci kıymetli eseri olan

EDGAR VALLAS'ın

Londra Şeytani

Adli kitabından sonra

İNTİKAM

Eserini toplamaya başlayacaksınız.

11 martı unutmayınız

Diploma alan gönüllü hemşirelerden bir grup

Günün Manası

İngilterenin Tereddüdü

Yazan: BİR MUHARRİR

SOVYETLER Birliğinin Vasington büyük elçisi Litvinof, Anglo - Saksonların Avrupaya ordu çıkarmalarını ve Almanların üstüne batıdan yüklenmelerini istedi. Bu yapılmazsa, Kuzıldunun ilkbaharda Alman taarruzuna zor dayanacağı anlatıldı.

İlkbaharın ilk ayına girdik. Avrupanın batısında bazı kumandanmalar var. İngilizler Fransanın Havr limanına 20 kilometre yakın bir Alman dinleme postasını parasetüçlerle tahrir ettiler. Çok geçmedi, Parisi bombaladılar. Şimdi de Londraya Amerikan askeri kotaları geldiği haber veriliyor ve peşinden de şu rivayet doluyor: Amerikalılar İngiltereyi atlama taşı yapıp, pek yakında Kade boğazı üzerinden Avrupaya çıkacaklardır.

Demek bu ihraç hikâyesi yine canlanıyor ve yine herkes birbirine soruyor: İngilizlerin veya Amerikalıların kıtaya asker çıkarması mümkün mü, değil mi?

Mümkün olmayan bir şeyi Litvinof müttefiklerden istiyemiyor. Fakat Çöçöl de Vasingtondan döndüğü zaman, Avrupa kıtasına ihraç yapıp, Alman ordusu ile karıştırmaya mümkün olmadığını söylemişti. Bu tezada manâ vermeye çalıştığımız sırada, Amerikanın meşhur Associated Press ajansı, Londradan bir haber verdi

ve Staford Krips'in pek muhtemel olarak Çöçölün yerine geçeceğini bildirdi. Bu haber bir rivayetten ibaret bile olsa, Londradan verildiğine göre, İngiliz Başvekiline yeni muavini aramada, Sovyetler Birliğine yardım şekli bakımından büyük bir görüş farkı olması ihtimalini hatıra getiriyor.

İngilterenin düştü Moskova e'ğisi Ray Krips, hararetili Sovyet dostudur. Belki de Litvinofun istediğini yapmaya ve Avrupaya müttefik kotalarının çıkarılmasına taraftardır. Fakat Çöçöl bunun mümkün olmadığını bütün dünyaya ilan etmiştir. O halde, ya Başvekilin dediği olacak ve bu takdirde Sovyetler Birliği müttefiklerden beklediği fiili yardımdan mahrum kalacaktır; yahut Başvekil çekilecek, yerine bay Krips gelecek ve son bir ümit olarak bu ihraç isine tesebbüs edecektir.

Yalnız İngiliz Başvekil değil, bütün askeri mütehassıslar bu ilracın mümkün olmadığını söylemekten yoruluyorlar. Fakat bir bakıma İngiltere bu harbi bütün hesapları aşan bir cesaret hamlesiyle kazanabilir. Uzak Doğuda işler pek tersine gidiyor. İngiliz hava nazırı da İngilterenin bu harbi ancak 1942 de kazanabileceğini, ondan sonra ise isten geçmiş olacağını söylemiştir. Bu yılm en çetin harbi, yakında, Avrupada başlamak üzeredir. İngiltere, canını dişine takarak, Amerika ile birlikte Avrupa kıtasına çıkmak veya çıkmamak arasında bir tereddüt geçiriyor gibidir. Avrupanın batısında görünen kumandanmalar ve bütün rivayetler bunun gösteriyor.

Millî Piyango BUGÜN ANKARADA ÇEKİLDİ 25000 liralık ikramiye Adıyamana çıktı

Millî piyango bugün Ankarada serginde çekilmiştir. Kazanan numaraları sırasıyla yazıyoruz:

AMORTİLER

Sonları 1 ve 2 ile nihayetlenen bütün biletlere üçer lira amorti alacaktır.

10 LİRA KAZANANLAR

Sonları 54 ile nihayetlenen bütün biletlere onar lira alacaktır.

50 LİRA KAZANANLAR

Sonları 794, 245, 308 ile nihayetlenen bütün biletlere altmış lira alacaktır.

100 LİRA KAZANANLAR

Sonları 938, 560 ile nihayetlenen bütün biletlere yüz lira alacaktır.

500 LİRA KAZANANLAR

Sonları 4092, 8015, 3584 ile nihayetlenen bütün biletlere beş yüz lira alacaktır.

1000 LİRA KAZANANLAR

Son beş rakamı 55749, 19561, 14257, 95595, 129 82, 02470, 91502, 23727,

64791, 23216, 51817, 11789, 78 27402 34630, 55821, 68135, 91 41225, 55594 ile nihayetlenen bütün biletlere birer lira alacaktır.

2000 LİRA KAZANANLAR

Son beş rakamı 30741, 69362, 7 69362, 79426, 53555, 99727, 78927, 35024, 74983, 94543 ile nihayetlenen bütün biletlere iki biner lira alacaktır.

5000 LİRA KAZANANLAR

293149, 069043, 175347, 166573 128577, numaraları beşer bin lira alacaktır.

10000 LİRA KAZANANLAR

262262, 268966, 328573 numaralar oner bin lira alacaktır.

25000 LİRA KAZANAN

367356 numaralı bilet yirmi beş bin lira kazanmıştır.

TALİHLER NEREDE?

Beşer bin lira kazanan biletlere dört tanesi İstanbulda, on bin liranın bir tanesi Mersin, bir Hadimköy, üçüncüsü Ankaradadır. En büyük ikramiye olan 25000 lira ise Adıyamana çıkmıştır.

Moskova cephesinde

Sovyetlerin mühim bir şehre yaptıkları

19 taarruz akim kaldı

Doneçte iki Rus tümeni bozguna uğratıldı

Yazısı 2 nci sayfa

Yardım sevenler cemiyetinin yetiştirdiği 91 gönüllü hemşireye bugün diploma verildi

Yardımsevenler cemiyetinin yetiştirdiği 91 gönüllü hastabakıcıya bugün Eminönü halkevinde merasimle diploma verilmıştır.

Saat 15.30 da şehir bandosunun çaldığı istiklâl marşla başlanan bu merasimde vali ve belediye reisi Lütfi Kırdar, parti ve belediye erkânı, basın birliği İstanbul mimtakası reisi Hakkı Tarık Us ve yardımsevenler cemiyeti azası ile şehrin bir çok ileri gelenleri hazır bulunuyorlardı.

İstiklâl marşı dinlendikten sonra Safiye Hüseyin kısa bir hitabede bu lunarak hastabakıcılığın ehemmiyetini anlatmıştır.

Bundan sonra vali Lütfi Kırdarın

refikaları bayan Hayriye Kırdar diplomalari vermiştir.

Diploma alan yardımcı hemşireler şunlardır:

Bedia Arkakoc, Güzin Esmeray, Sul tana, Mezarret, Mazankor, Aridor, İkbal Gülbakan, Mualla, Hatice Tuna, Necla Aktel, Saadet Karabacak, Mezar, Saadet, Melâhat Ketten, NRU. fer, Ayşe Otuc, Nezihe Dağdeviren, Güner Ergen, Semiha Aksu, Ayla, Nazile Onur, Naima Gittin, Ester Ö. zekinzazi, Rubhan Türkmen, Müheyye, Örcü, Jülyen, Mercan, Semiha Batu Nesime Kulat, Rebia Özgüney, Sabahat, Emine Yama, Şadiye, Fethiye A'

Devamı 2 nci sayfa

"Ağır işçiler,, in niktarı azaltılıyor

Polisler, biletçiler, seyyar satıcılar, kaptanlar, gece bekçileri ağır işçi sayılmıyacak

Tam ekmek almak üzere ağır işçi kimlere denebileceğini tesbit etmek üzere vilâyette yapılan toplantılar sona ermiş, netice vekailete bir teklif mahiyetinde bildirilmiştir. Bu teklife göre; kaptanlar, kamarotlar, bilet kesenler, bilet kontrolleri, tahsilatlar, gece bekçileri, ustabaşlar, so-

ğuk hava işlerinde çalışanlar, arabacılar, seyyar satıcılar sanat okul talebeleri, sucular, hamam işçileri, polisler ağır işçi sayılmıyacaklardır.

Diğer taraftan 24 saat nöbetle çalışan telgrafçılara fazla ekme verilmesi için müracaat yapılmıştır.

Bir İki Nokta:

Bir ders

Selediye vitrinlerinde yemek teşhirini yasak etti. Senelerdenberi dedikodusu süren bu mesele de nihayet hallolundu.

Vitrinlerde yemek teşhiri bizim aç gözümüzümüzün lokantalara yüklediği bir mecburiyetti. Yemeği gözle görmek ve evvelâ gözümüzü doyurmak gibi bir şark âdetile manâsef hasta. yız! Nitekim birçoklarımız lokantaya girer girmez listeden yemek intihabı. uz bir yana bırakarak aşhanenin ta içine kadar koşar, evvelâ bir defa orada doymaya çalışır!

Belediye vitrinlerindeki yemekleri kaldırmakla yalnız fakir insanlara karşı mecbur olduğu insanı vazifeyi yapmadı. Aynı zamanda bazılarımızın aç gözlü müdelerine de güzel bir ders verdi.

EN SON DAKİKA

Hususi idare memurları Şubat zamlarını henüz alamadılar

Ücretle çalışan memurlar yeni pa. halistik zamlarını mart başında almış olmalarına rağmen belediye hususi idare bütçesinden maaş alan müstahdemlere henüz zamları verilmemiştir. Pek cüzi maaş alan müstahdemler, alâkadar makamlara bağ vurarak, bugünkü yaşama tarzlarının müşkülâtı karşısında zamlarının bir an evvel verilmesini istemişlerdir.

Brezilyadaki Mihver konsolosu tevki edildi

Rio de Janeiro, 7 (A.A.) — San. tosdaki Alman konsolosluğu ile diğer mihver tebaaları, Vindhuick Alman yük gemisi tayfalarının bir romorkörle kaçmalarını kolaylaştırmak suçundan tevki edilmişlerdir. Bu gemi Brezilya tarafından müsadere edilmiştir. Kaçan tayfalar açık denizde yakalanmışlardır.

ŞEHİR VE MEMLEKET İÇİNDE 24 SAATLİK HADİSELER

* İstanbul meşhur gece hırsızlarından Arsen Lupen Koço aslıye ceza mahkemesinde 17,5 sene hapse mahkûm olmuştur. Koço gimdiye kadar binlerce lira kıymetinde eşya ve mücevher çalmış ve bunların hepsini satmıştı.

* Ankara da alâkadar makamlara gelen malûmata nazaran yurtdışı yeni mahsul vaziyeti çok iyidir.

* Dün gece Kumkapıda bir yağmır olmuş sokaklarda 13 numaralı Salih Özcan isiminde birine ait olan apartmanın dördüncü katı yandıktan sonra söndürülmüştür. Hâdisen apartmanın altındaki ekmeççi fırının ateşlerinin tahtaları tutuşturması sebebiyle olmuştur.

* Mardin den bildirildiğine göre genç bir polis vazifesi başında şehit edilmiştir. Sabıkası hırsız ve firari Hatil Mitvili ile kardeşi Abdülkadirin Mardin'e dönerken saklandıkları anlaşılmış ve bunlar yakalanmak için 6 polis gönderilmiştir. Sarıdıkları anlayan sabıkalar ateş etmeye başlamışlar ve bunlar yakalanmak için 6 polis gönderilmiştir. Sarıdıkları anlayan sabıkalar ateş etmeye başlamışlar ve bunlar yakalanmak için 6 polis gönderilmiştir.

* Geçenlerde şehrimize mal almak üzere gelen Konyalı tacir Ahmet Sa. buncu Çiçekpazarındaki lâtikçi Vahan'a miracaat ederek lâtik çizme istemiştir. Vahan evvelâ normal kârla beraber lâtikler satmış ve 1200 lira almıştır. Fakat sonra dükkânını kapatmış ve Ahmetten kaçtığını 500 lira istemiştir. Zavallı tacir Vahan zorla 165 liraya razı etmiş ve aynı zamanda fiyat murakabe bürosuna haber vermiştir. Yapılan cürümüşebur sonunda Vahan yakalanmış ve adliyece verilmiştir.

* Kandirada bir aile faciası olmuş, bir kadın kocası tarafından öldürülmüştür. Balı köyünden İbrahim ve Ayşe bir müddettenberi geçinemektedir. Dün gece kavgaya başladıkları sırada İbrahim, Ayşenin "ben seni istemiyorum", demesi üzerine tabancasıyla kadına ateş etmiştir. Bundan sonra birşeyle de Ayşeyi bıcaqlamış ve sonra giderek karakola teslim olmuştur. Ceset gömülmüş tahkikata bağlanmıştır.

Akim kalan Sovyet taarruzları

Berlin, 7 (A.A.) — Son günlerde önemli kuvvetler ve birçok zırhlı araçla Moskova cephesinde oldukça mühim bir şehre karşı Sovyet kuvvetlerinin yaptığı 19 taarruz, D.N.B. nin salâhiyetli bir kaynaktan öğrendiğine göre tamamen akamete mahkûm olmuştur. Her sınıf silâhtan mürekkep Alman temerküz ateşi, düşman hücum teşebbüsünden vazgeçinceye kadar merhametsizce Sovyet hücum dalgalarını hırpalamış ve düşman bu kesimde kanlı zayıt vererek cepheye gedik açmak maksadını tahakkuk ettirmemiştir. Muharebe meydanının temizlenmesi sırasında 1.500 Rus ölüsü sayılmıştır.

Berlin, 7 (A.A.) — Alman başkumandanlığının tebliğine göre Almanlar 3 martta Doneç'te 2 Rus süvari tümeniyle, bir tank alayını mağlûb ederek ağır zayıta uğratmışlardır. 560 esir alınmış, Ruslar 800 ölü bırakmışlardır. Ruslardan top, tank, ağır piyade silâhları alınmıştır.

Berlin, 7 (A.A.) — Harkofia Karadeniz arasında ve Kırım'daki kesimde kuvvetli Sovyet taarruzları yapıldığı hakkında İngiliz ve Sovyet kaynaklarından çıkan haberler mahallî ehemmiyetli hareketlerden ibaret bulunduğuna salâhiyetli kaynaklar tarafından müşahade edilmektedir. Son günlerde bu kesimde tam bir sükûnet hüküm sürmüştür.

Sovyet keşif kuvvetleri Alman üniforması giyiyorlarmış!

Bu kıyafette bazı Ruslar esir düştü

Berlin, 7 (A.A.) — D.N.B. nin salâhiyetli bir kaynaktan öğrendiğine göre doğu cephesinin birçok yerlerinde Sovyet hücum ve keşif kuvvetleri Alman askeri üniforması taşıyarak esir düşmüşlerdir.

28 Şubat tarihli 1238 inci nişancı alayı komutanlığının elimize geçen gün lük emri Alman üniformasını takımlaması emrinin en yüksek Sovyet komutanlığı tarafından verildiğini isbat etmektedir. Bu günlük emirde şöyle denilmiştir:

95 inci nişancı tümeninin 28 şubatta yapacağı keşif hareketinde kuvvetlerimiz Alman üniforması taşıyacaklardır.

Sovyet tebliği

Londra, 7 (A.A.) — Moskova radyosu hususi nesriyatında şöyle demektedir:

6 Şubatla 5 mart arasında merkez cephesinde 46 bin Alman öldürülmüştür. Sukhniçi, Donogo-luz ve Yuknov şehirleri düşmandan kurtarılmıştır. Aynı müddet zarfında, 34 hücum arabası, 285 top, 83 siper havan topu, 491 mitralyöz, 236 otomatik tüfek, 2804 tüfek, 28 tazyare, 4 kızak, 794 kamyon, büyük miktarda obüs mermisi, mühimmat, infliak maddesi, lokomotifler ve binek hayvanından ibaret ehemmiyetli harp malzemesi zabt ve iğtinam edilmiştir.

Japon hükümeti sözcüsü diyor ki: İngiltere

Hollandalılarla Avustralyalılarıyla yalnız başına bıraktı

Tokyo, 6 (A.A.) — Japon hükümeti sözcüsü, İngilterenin Hollanda Hindistan ve Avustralyaya karşı tuttuğu hareket tarzı hakkında bugün demmiştir ki:

Singapur düştükten, Cava ve Avustralyanın müdafaasında muvaffakiyet şansları kalmadıktan sonra, İngilizler birdenbire Birmanya ve Hindistanın bütün diğer arazilerinin müdafaasında en evvel gözönünde tutulması gerektiğini söylüyorlar. Başka kelimelerle İngiltere, Avustralyalı ve Cava silâh arkadaşlarını kendi mukadderatlarına terketmeyi daha kolay buluyor. Çünkü en nazik bir dakikada Vavelin geri çağırılması ile, İngiltere, Hollanda Hindistan ile Avustralyalı mukadderatlarına terk ve İngiliz beniciliği uğruna da kurbân gitmiş memleketlerin uzun listesine ilâve edilmiş olduklarını anlatmıştır.

Bodrum liman reisi değişti

Bodrum liman reisi değişmiş, yerine Gelibolu liman reisi Kemal Çetinköten tayin edilmiştir.

Bu akşam

Baştarafı 1 nci sayfa

İngilterede yeni yapılan ve bol bol reklam edilen yer altı silâh fabrikası dünyada emsalsiz değildir. Şehirler yavaş yavaş toprağa gömülmektedir. Bu gidişle şehirlerin dış manzarası belki de birkaç mitralyöz, uçak savar topundan ve bu harp silâhlarını örtülen ağaçlar ve yeşil sahalardan, belki de sadece bir toprak yığınından ibaret olacaktır.

Harbin ne olacağı, nasıl sosyal neticeler husule getireceğini şimdiden tahmin mümkündür. Fakat harbin bu ilk orijinal olayı dünyanın manzarasını değiştirebilecek bir durumdadır.

SADRI ERTEM

Birmanyada muharebe şiddetlendi

Londra, 7 (A.A.) — B.B.C. Gayet kuvvetli bir İngiliz tank kolu Birmanyaya varmış ve Japonlara karşı harekâta başlamıştır. Rangonda negrediler resmi tebliğe göre Britanya kuvvetleri tank ve topçunun himayesinde Rangunun 80 kilometre şimali şarkısında Pegu civarında Japonlara karşı taarruza geçmişler ce düşmana ağır zayıt vermişlerdir. Tebliğe Rankonda vaziyetin değişmediği, şehirde umumî hizmetlerin yapılmakta bulunduğu, şimalde, vaziyette bir değişiklik olmadığınınâve editöy.

Röyter muhabinine göre Birmanyaya kuvvetli İngiliz tank kolunun varması müstakbel harekât üzerinde mühim neticeler husule getirebilecektir. Çünkü Birmanya arazisi arızalı ve dağlık olduğundan Japonların tank getirmelerine imkân yoktur.

Libyada 15 İngiliz tazyaresi tahrir edildi

Berlin, 7 (A.A.) — Afrika şimalinde savaş tazyarelerimizin yaptıkları bir taarruz esnasında İngiliz üzerine tam isabetlerle mühimmat depoları ve tazyare garajları mühim hasara uğramıştır. 15 İngiliz tazyaresi tahrir edilmiş, 10 tanesi hasara uğramıştır.

Göndüllü hemşireler

Baştarafı 1 nci sayfa
pay, Süheyil Öney, Vildesforo, Ferhunde, Teker, Münvever, Dinnuvaz, Sabahat Gürey, Saima, Senila Ender, Mahmure, Aysel, Neyser, Yetişiren, Sabahat, Ayşe, Lâtife Atahan, Mehmet Soylu, Nebahat, Müberra Savtır, Cemile Pügin, Perihan Olcay, Saadet Ypar, Münvever Engiay, Anna Kristidi, Hasibe, Nimet, Meliha Tunç, Saadet Tüker, Saadet, Sacide Kristidi, Nilüfer, Nimet, Neriman, Meral, Halise, Kristiyan, Akyüz, Nilkaye, Zehra, Halise, Nezahat, Kadriye Tezcan, Ketil, Fainkış, Bedia Başeymez, Fain, Filkiye İgrimez, Münire Alan, Sabahat Olcay, Mührinnisa Özkök, Hayriye, Feriha, Melehat Şaziye, Nebahat Manay.

Cavada

Baştarafı 1 nci sayfa
açık şehir ilân edilerek tahliye olunmuştur.

Düşman, şimdi Bandoenge yaklaşmıştır. Japonlar, cenup sahilinde Çok çatar şehri işgal etmekle Cava'yı ikiye bölmüşlerdir.

Muharebenin sonuna kadar nevidane devam ettirileceğini ve Filipinlerde Amerikan kuvvetlerinin göstermelikte bulundukları kahramanca mukavemetin Cava tepelerinde tekrarlanacağı ümit edilebilir.

Tokyo, 7 (A.A.) — Japon askeri müşahitlerine göre, Cava müdafaasının yıkılması bir gün meselesinden ibaret kalmıştır. Hollanda mukavemeti, 150 saat süren bir yıldırım harbinden sonra adanın doğu merkez ve batı sahillerinde köprübaşları tesis edilmesi üzerine akamete uğramıştır. Japonlar Subayısı doğrudan doğruya hücumdan çekinmekte ve orayı teçirid ile iltifa etmektedirler. Merkez sahilinden hareket eden Japon kolu Bandoengin 3 mil şimaline gelmiştir. Bittavayı işgal eden müfrezeler şimdi Bandoengi kusatma ameliyesini tamamlamak üzere cenup istikametine yer değiştirmektedirler. Japonların süretli ilerleyişi Japon kuvvetlerinin hareketlerini tarassut için elerinde keşif tavyreleri bile bulunmayan müdafileri şaşırtmıştır.

EN SON DAKİKA

Küçük İlanlar Kuponu

(Bu kuponu ekienerek gönderilecek iş arama ve iş verme ilânları En Son Dakikada parasız negredilecektir. Ev. mahfuz kalmak üzere sarıh adresleri ni bildirilmeleri lâzım.)

Evlernen teklifleri:

* Yaş 30, boy 175, kilo 75, 60 lira maaşlı bir bay 16-22 yaşlarında, ev i. ginden anlayan, iyi bir aileye mensup sarısin bir bayanla evlenmek istemektedir. Fotoğrafı (Tali 1) remzine müracaat 190

* Yaş 28, orta talsilli, asil bir aileye mensup mükemmel ev işlerinde anlayan bir bayan, az şıman, esmer 35.28 yaşlarında, içki kullanmayan 60 lira maaşlı bir bayanla evlenmek istemektedir. Devlet memurları tercih edilir. (26 Sezen) remzine müracaat 191

İş arayanlar

* Tecrübeli bir hasta bakıcıya ihtiyacı vardır. Erenköy Tellikavak 17 de bayan Behreye mektupla veya bizzat müracaat.

* Orta 3ten çukmuş, bir genç, az bir ücretle sanat öğrenmek için herhangi bir elektrikli yanında çalışmak istemektedir. (Özgermen) remzine müracaat.

Aldırınız.

(Tercübeli) (Gülhan) (C.R.) (S.G. 25) (Ciddi) (Ferhunde) (Y.S.) (M.K.A.) (Deniz 18) (27 Ender bulunur.) (El) (Kemal Çankaya) (I. Şenkan) (S.U.4) (Yedek denizci) (H.T. 8) (Anlaşım) (B.A. Sev. Tap) (C.D.) (Sen yuva) (Gülhan) (C.R.) (Oran) (Deniz subayı) (H.R.K.) (S.S.) (M.Z.E) (Genç Rehber) (C.M)(Kızıl saçlı kadın) (Ayla)

Fıkra

Olur müsün, öldürür müsün?

Eski devir tiplerinden "kâhya,, deyip geçmeyiniz. Kâhyalar hem konakların birer derebeyi, hem de "efendi,,nin has bir nedimi idiler. Bütün konak kâhyadan çekinir, "efendi,, de hürmet ederdi. Şu fıkra, kâhyanın zekâsını pek güzel gösterir.

Etrafdakilere karşı gayetle haşin davranan bir beye takdim olunmak üzere dervişin biri kâhya efendiye bir kefen getirir. Kâhya böyle bir şeyi takdim vasıta olmak istemez de derviş ısrar edince:

— Sen sofada hazır bulun! der, seni görür, ben de söylerim!

Derviş sofada bir müddet bekler. Bey çıkar. Derviş ve elindeki bohçayı görüp ne olduğunu sorar. Kâhya efendi bir dervişe bir de beye bakar! — Efendimize kefen getir miş der. Olur müsün, öldürür müsün?

NASRETTİN

Mahkeme Salonlarında

Kadın sarhoş olunca..

iranlı Hasan, kendisini toparlamıya fırsat bulamadan, şiddetli bir yumurta, zeytin ve patates yağmuruna tutulmuş

Sirkede, baldaklık ve tütüncülük yapan İran tebaasından Hasan, bir müddet evvel Nazmiye adında bir genç kadını tanışmış ve Taksimde bir ev tutarak kadını metres hayatı yaşamağa başlamıştı.

Hasan Nazmiyeyi, Nazmiye de Hasan çok sevmektedirler. Birkaç sene mesut bir hayat sürmüşler, hattâ bir aralık nikâh da kıyarak hayatlarını sonuna kadar birleşirme karar vermişlerdir.

Ancak, bu mesut hayat çok sürmemiş, çok defa erkekten göre ve işite geldiğimizi ayıyışık bu defa kadında başgöstermiştir. Nazmiye belli de, rakı Hasanın tütüncü olması dolayısıyla kolayca ve para vermeden edarık edebilirdi. Ne istiyorsun? dedim. Bana telkar beraber yaşamamızı teklif etti. Kabul etmedim, bunun üzerine bana fena lâflar söyledi. Ben de biraz içmiştim, kendimi kaybettim, sonra ne yaptığımı bilmiyorum..

Nazmiye Hasandan ayrıldığı ve yeni bir ev tutmadığı, İstanbul'da hiç bir akrabası bulunmadığı için yersiz yurt suzdu. Suçunun nahiyyetine nazaran, hâkim kendisinin tevkifine ve evrakın alt olduğu mahkemeye gönderilmek üzere müddeiummülleğe havalesine karar verdi.

Nazmiye tevkif kararı üzerine kendisinin bir daha kaybetti ve hâkime yalvararak hüğürlü hüğürlü ağlamağa başladı. Polisler ve mübaşir kadını güçlükle dışarı çıkardılar.

Hasan bu hale pişman olmuştur. Nazmiyenin tevkif edilmesini aldimna bile getirmemiştir. Jandarmaya teslim edilmeğe üzere dışarda bekleyen Nazmiye, ye yaklaştı ve ellerine sarılarak şapur şapur öpmeye başladı. Nazmiyenin elleri kesilmiş olduğundan acması ve: — Amanım ellerimi ısırtıyol! diye bağırıyordu.

— Benden artık ne istiyorsun. Beni rahat bırakmıyacak mısın? diye bağırması üzerine şağalamış ve kendisini toparlamasına fırsat bulamadan şiddetli bir yumurta, patates, zeytin taneli yağmuru altında bulmuştur.

Nazmiye bangır bangır bağırarak dükkânda eline ne geçerse Hasanın üzerine atmağa, camları kırmağa başlamıştı. Dükkân biranda altüst olmuş, müşteriler korku ile etrafa kaçmışlardır. Nihayet gürlütlüyü polislerle beşerler işitmiş ve dükkâna gide rek azıl kadını yakalamışlardır. Nazmiye, dükkân vitrinlerini parçalar ken ellerini de kesmiştir. Kadının yalarları sarılmış ve hâkimde zabıt tutularak öğleden sonra da adliyece verilmiştir.

Nazmiyenin suçu "umumi mahalde rezilet çıkarmak ve zarar iras etmek,, di.

Sorgu için getirildiği birinci sulh ceza mahkemesinin koridoru bir hayli şahit ve meraklı kalabalığı ile dolmuştur; kadın hâlâ hursun alamamış, Hasana karşı söyleniyor, Hasan ise tatlı İranlı şivesiyle kendisini teskinle çalışıyordu:

— Nazmiye üzülme. Hemmiş hallo. lurl! gibilerden kendisini teselli ediyordun.

Nihayet kadın ile Hasan mahkeme. ye sokuldular. Hasan, dışarda, her şeyin halledildiğini söylemesine rağmen davasından vazgeçmedi.

Nazmiye ise, Hasan ile beraber oturduğu müddet zarfında kendisinden çekmediği kalmadığını söylüyor:

— Beni çağırtmıştı. Bugün dükkânıma gittim. Ne istiyorsun? dedim. Bana telkar beraber yaşamamızı teklif etti. Kabul etmedim, bunun üzerine bana fena lâflar söyledi. Ben de biraz içmiştim, kendimi kaybettim, sonra ne yaptığımı bilmiyorum..

Nazmiye Hasandan ayrıldığı ve yeni bir ev tutmadığı, İstanbul'da hiç bir akrabası bulunmadığı için yersiz yurt suzdu. Suçunun nahiyyetine nazaran, hâkim kendisinin tevkifine ve evrakın alt olduğu mahkemeye gönderilmek üzere müddeiummülleğe havalesine karar verdi.

Nazmiye tevkif kararı üzerine kendisinin bir daha kaybetti ve hâkime yalvararak hüğürlü hüğürlü ağlamağa başladı. Polisler ve mübaşir kadını güçlükle dışarı çıkardılar.

Hasan bu hale pişman olmuştur. Nazmiyenin tevkif edilmesini aldimna bile getirmemiştir. Jandarmaya teslim edilmeğe üzere dışarda bekleyen Nazmiye, ye yaklaştı ve ellerine sarılarak şapur şapur öpmeye başladı. Nazmiyenin elleri kesilmiş olduğundan acması ve: — Amanım ellerimi ısırtıyol! diye bağırıyordu.

— Benden artık ne istiyorsun. Beni rahat bırakmıyacak mısın? diye bağırması üzerine şağalamış ve kendisini toparlamasına fırsat bulamadan şiddetli bir yumurta, patates, zeytin taneli yağmuru altında bulmuştur.

Nazmiye bangır bangır bağırarak dükkânda eline ne geçerse Hasanın üzerine atmağa, camları kırmağa başlamıştı. Dükkân biranda altüst olmuş, müşteriler korku ile etrafa kaçmışlardır. Nihayet gürlütlüyü polislerle beşerler işitmiş ve dükkâna gide rek azıl kadını yakalamışlardır. Nazmiye, dükkân vitrinlerini parçalar ken ellerini de kesmiştir. Kadının yalarları sarılmış ve hâkimde zabıt tutularak öğleden sonra da adliyece verilmiştir.

Nazmiyenin suçu "umumi mahalde rezilet çıkarmak ve zarar iras etmek,, di.

Nazmiyenin suçu "umumi mahalde rezilet çıkarmak ve zarar iras etmek,, di.

ADLİYE MUHABİRİ

GRİPİ

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser

İcabında Günde 3 Kaşe Alınabilir. Her Yerde Pullu Kutuları İsrarla İsteyiniz.

Çılginlar Klübü

Yazan: İskender F. SERTELLİ

— 92 —

Şabanın belinde büyük bir arnavut tabancası vardı. Şaban çok kuvvetli, 171 yarı bir adamdı. Şaban bodruma bir Fener getirdi ve doktoru yere yatırdı.. ağzını gözdü..

— Hele senle biraz konuşalım bakalım..

Dedi Şahir geniş bir nefes aldı: — Sen benimle ne konuşacaksın? Efendim çağır da onunla konuşayım.. Şaban kimyager Şahrin suratına şiddetli bir tokat vurdu:

— Ortalıkı karıştıran hep sen de. gül misin? Bizim beyi günlerce uğraştırdın durdun.. hâlâ kafa tutuyorsun.. — Ben senin beynini tanıyorum. Bu haydut çetesiyle hiçbir alakam yoktur. Şaban bir ara bodrumdan dışarıya çıktı:

— Cigara içeceğim.. kibritim kalmamış. Hüseyin, bana bir kibrit ver. Diyse selendi.. Haydutlardan biri koştu.. Şabana kibrit verirken sordu:

— Şu insan diriltten doktor bu mu?

Şaban gülerken cevap verdi: — Ölen insan diriltir mi be? O da şarlatanın biridir.

— Sacidenin babasını diriltmiş diyorlar. Beynime inme imiş.. halbuki şimdi konuşuyor ve herkesi tanyor..

— İnanmam.. — Sen zaten Allahı bile ilcâr eden zındığın birisin! İster inan, ister inanma! Ortada bir vaka var.. Sacidenin babasını hastanede iyileştiren bu adamdır.

— Ey, ne demek istiyorsun? Senin de beyninden zorun varsa, haber ver de, kendisine söyleyeyim.. bir çaresine bakalım.

Hüseyin fazla bir şey söylemedi.. Şaban kibriti alarak bodruma döndü.

BİR TESADÜFÜN YARDIMI

Hüseyin Rumeliden İstanbul'a geldiği gündemberi orman bekçiliği yaparak hayatını kazanan bir adamdır. Cahil, fakat Şaban gibi insafsız ve duygusuz değildir. Bilhassa kimyager Şahrin böyle bir tuzağa düşürülmesi onu bir hayli düşündürmüştü.

Şinasi, diğer adamlarına olduğu gibi, vurgunlerinden ona da pay veriyordu. Cebi para görmeğe başlamıştı. Fakat, Hüseyinin ihtiyar bunak bir annesi vardı. Şimdi Hüseyin annesini hatırladı:

— Acaba bu doktor, annemi de akladıracak mı?

Hüseyinin annesi Cibalide bir odada oturuyor, ve ona ev sahibi olan orta yaşlı, temiz kâblî bir kadıncıcağı bakıyordu.

Hüseyin annesine bakılmak üzere bu kadına her ay harçlık verirdi. Hüseyin annesinin iyileşmesini niçin istiyordu?

Balkan Harbi sırasında Çorlu'da varına gömülen bir defneyi annesinden başka bilen yoktu. Hüseyin o zaman Anadolu'da bir işte bulunuyordu. Zaman geçince İstanbul'a döndü. Ve annesini alıp Çorlu'ya gitti, bu defneyi oradan çıkarmak isterdi. Annesi o günlerde rahatsızdı; bu rahatsızlık zaman geçtikçe bir bunama şekline aldı ve ilerledi. Hüseyin o gün denberi büyük bir ümitsizlik içinde bocalayıp duruyordu. Çorlu'daki defneyi çıkarabilseydi, ne iyi olacaktı. Annesi de kendisi de zengin olacaktı. (Devamı var)